

Μελίτα Τόνα-Καραχάλιου

Από το Θεόκηριτο στο Λογογράφημα

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

Κώδικας
Θεσσαλονίκη 2006

ΤΟ ΣΧΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΙΗΜΑ
ΤΟ ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ

*Δεν υπάρχει τέχνη επαναστατική
χωρίς φόρμες επαναστατικές*

VI. Majakowski

Οι δημιουργοί σε όλους τους χώρους της τέχνης αναζητούν νέους τρόπους έκφρασης, πιο τολμηρούς από τους παραδοσιακούς, που αποκαλύπτουν μια διαφορετική αισθητική. Έχουν ως έργο κοινωνικό να ανανεώνουν αδιάκοπα στα μάτια των ανθρώπων την όψη του κόσμου. Χωρίς τους ποιητές, χωρίς του καλλιτέχνης, χωρίς τα διάφορα ρεύματα, οι άνθρωποι δε θα ένοιωθαν τη χαρά της επικοινωνίας μέσω της τέχνης.

Στο χώρο της ποίησης οι ποιητές εργάζονται και προσπαθούν να εκφράσουν με τη γλώσσα, με την αισθητική δίπλα της φαντασίας και της αντικειμενικής λογικής, τις ιδέες τους. Οι αρχιτέκτονες του λόγου χτίζουν τα δημιουργήματά τους χρησιμοποιώντας το υλικό τους, τις λέξεις, με διαφορετικούς τρόπους. Η κάθε αρχιτεκτονική μορφή έχει τη δική της ιδιαιτερότητα που δίνει στο ποίημα μια διάσταση διαφορετική.

Έτσι, άλλη διάσταση έχει ο ομοιοκατάληκτος στίχος, διαφορετική ο ελεύθερος και ξεχωριστή το σχήμα. Το ποίημα-σχήμα, το ιδέογραμμα, είναι η αισθητική εξύψωση ενός συμβόλου ή μιας πραγματικότητας του έξω κόσμου. Μέσα από την διαδικασία της ποιητικής τέχνης η πραγματικότητα αυτή μεταμορφώνεται σε δημιουργήματα.

Η γραφή και το σχήμα αναμονιάζονται εδώ και αιώνες χαρακτηριστικά στα ποιήματα των Ελλήνων βουκολικών ποιητών καθώς και των Αλεξανδρινών που απέδιδαν με λέξεις την κατασκευή μιας σύριγγας, ενός βωμού ή ενός πέλευ.

Αυτές οι προγενέστερες δομές της σχηματικής ποίησης αποχτούν, ιδιαίτερα στον αιώνα μας, μια θεωρητική διάσταση και προάγονται στην τάξη των ποιητικών έργων.